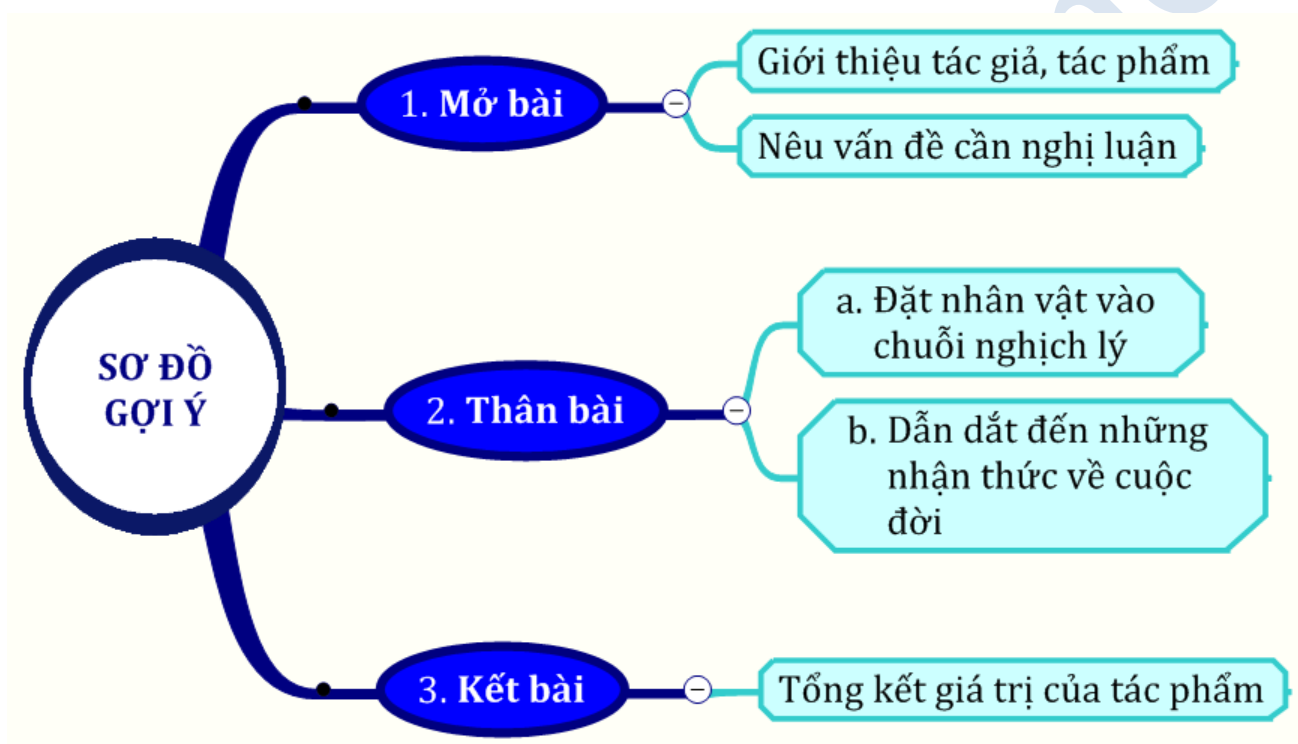

VĂN MẪU LỚP 9

NGHỊ LUẬN VĂN HỌC

ĐỀ BÀI: *PHÂN TÍCH TRIẾT LÝ SỐNG TRONG TRUYỆN NGẮN BẾN QUÊ CỦA NGUYỄN MINH CHÂU*

A. SƠ ĐỒ TÓM TẮT GỢI Ý

B. DÀN BÀI CHI TIẾT

I. Mở bài

- Giới thiệu qua về tác giả và tác phẩm
 - + Nguyễn Minh Châu là một nhà văn tiêu biểu cho nền văn học Việt Nam trong thế kỷ 20. Những tác phẩm của ông đều chứa đựng những triết lý sống, thể hiện cái nhìn nhân sinh quan đầy sâu sắc.
 - + “*Bến quê*” là một tác phẩm hay của làng văn học hiện đại Việt Nam và cũng là một tác phẩm tiêu biểu thể hiện được văn phong của tác giả.
- Nêu vấn đề cần nghị luận: Truyện “*Bến quê*” thể hiện những suy ngẫm sâu sắc của nhà văn về con người và cuộc đời: “*Con người ta trên đường đời thật khó*

tránh khỏi những vòng vèo hay chùng chình”.

II. **Thân bài**

1. **Thể hiện triết lí giản dị mà sâu sắc về cuộc đời bằng cách đặt nhân vật vào những tình huống nghịch lí.**

a. Tình huống nghịch lí thứ nhất

- Nhĩ, nhân vật chính của truyện, người làm một công việc có điều kiện đi đến hầu hết mọi nơi trên thế giới, thế mà ở cuối đời, căn bệnh quái ác lại buộc chặt anh vào giường bệnh. Vào cái buổi sáng hôm ấy, khi Nhĩ muốn nhích người đến bên cửa sổ thì việc ấy với anh khó khăn như phải đi hết cả nửa vòng trái đất và phải nhờ đến sự giúp đỡ của mấy đứa trẻ hàng xóm.

b. Tình huống nghịch lí thứ hai:

- Khi còn khoẻ mạnh, còn làm việc, Nhĩ đi khắp mọi nơi, biết hầu hết các vùng đất trên thế giới, nhưng có một bãi bồi bên kia sông Hồng ngay trước cửa sổ nhà anh thì anh lại chưa hề đặt chân đến và hình như không biết có nó tồn tại. Đến lúc toàn thân bất toại, qua khung cửa sổ giường bệnh, anh mới quan sát và phát hiện ra vẻ đẹp của nó (dẫn chứng).
- Cũng như đến lúc này anh mới thấm thía nỗi vất vả, sự tàn tạ, đức hi sinh và tình yêu thương của vợ dành cho anh (dẫn chứng).

c. Tình huống nghịch lí thứ ba:

- Anh khao khát được đặt chân một lần sang bãi bồi bên kia sông nhưng thời gian của đời anh không còn bao nhiêu nữa, nên anh phải nhờ đến cậu con trai sang đó thay anh. Nhưng không hiểu ý bố nên con trai anh đã sa vào một đám chơi cờ thế trên hè phố và bỏ lỡ mất chuyến đò ngang duy nhất trong ngày (dẫn chứng).

2. **Tạo ra một chuỗi những tình huống nghịch lí như trên, tác giả muốn lưu ý người đọc đến nhận thức về cuộc đời:**

- Cuộc sống và số phận con người chứa đầy những điều bất thường, những nghịch lí, ngẫu nhiên, vượt ra ngoài những dự định và ước muốn, cả những hiểu biết và toan tính của người ta.
- Tuy nhiên suy ngẫm sâu sắc, mang tính trải nghiệm cả đời người là "con người ta trên đường đời thật khó tránh được những cái điều vòng vèo hoặc chùng chình". Sự giàu có lẫn mọi vẻ đẹp rất gần gũi của quê hương, gia đình như cái

bãi bồi bên kia sông hay người vợ tần tảo, giàu tình yêu và đức hi sinh thì phải đến lúc này, khi sắp già biệt cuộc đời có khi ta mới cảm nhận thấm thía được. Vì vậy cần phải trân trọng giữ gìn khi còn chưa muộn

3. Kết bài

- Tổng kết về những giá trị của tác phẩm.
 - + Truyện ngắn “*Bến quê*” của Nguyễn Minh Châu với triết lý sống đầy sâu sắc, đã mang đến cho người đọc rất nhiều cảm xúc, khi đọc xong tác phẩm người đọc cảm thấy hối hận, nuối tiếc một điều gì đó chưa làm được
 - + Bến quê chính là bến đỗ của mỗi con người. Vì ở đó có những cái gần gũi thân yêu nhất. Hãy biết trân trọng, giữ gìn dù ta có đi bốn phương trời.
- Ngoài giá trị chung đã nêu trên, có thể nêu những tác động của tác phẩm đến cá nhân người viết như thế nào. Chẳng hạn như người viết khi đọc tác phẩm đã chợt nhận ra mình cũng đã có những phút chùng chình, vòng vèo như thế nào. Hoặc đã thờ ơ trước những vẻ đẹp, những tình cảm gần gũi như thế nào

C. BÀI VĂN MẪU

Đề bài: Anh (chị) hãy viết bài văn nghị luận phân tích triết lý sống, những suy ngẫm và trải nghiệm sâu sắc của nhà văn Nguyễn Minh Châu về con người và cuộc đời qua truyện ngắn “*Bến quê*”.

Gợi ý làm bài

Nguyễn Minh Châu là một nhà văn tiêu biểu cho nền văn học Việt Nam trong thế kỷ 20. Những tác phẩm của ông đều chứa đựng những triết lý sống, thể hiện cái nhìn nhân sinh quan đầy sâu sắc. Trong từng câu chuyện của mình ông đều hướng nhân vật của mình đến một triết lý, nhân sinh nào đó.

“*Bến quê*” là một tác phẩm hay của làng văn học hiện đại Việt Nam và cũng là một tác phẩm tiêu biểu thể hiện được văn phong của tác giả, cũng như triết lý nhân sinh của tác giả. Khi chúng ta đọc xong tác phẩm này không thể nào quên được những câu nói mà Nguyễn Minh Châu đã nhắn nhủ ở trong đó rằng: “*Con người ta trên đường đời thật khó tránh khỏi những vòng vèo hay chùng chình*”.

Đó là những câu nói từ tận sâu trong tâm trí của nhân vật Nhĩ trong truyện ngắn “*Bến quê*” đã thốt ra khi thấy cuộc đời mình đã tới cái dốc nào đó. Một cái dốc của số phận của quy luật nhân sinh (sinh – lão - bệnh - tử). Để có được triết lý sống sâu sắc này chắc hẳn nhà văn Nguyễn Minh Châu đã phải trải qua nhiều sóng gió, trải nghiệm trong cuộc đời để có thể kết luận được một câu nói hay đến thế. Triết lý này vừa nói lên sự hiển nhiên của cuộc đời vừa thể hiện sự luyến tiếc về thời gian đã trôi đi, những thứ đã mất sẽ không thể nào lấy lại được.

Trong tác phẩm “*Bến quê*” mọi sự vật đều được diễn ra, trải nghiệm qua cái nhìn của nhân vật chính đó chính là Nhĩ, những tâm tư, tình cảm của Nhĩ, những trăn trở, mong ước của anh trong câu chuyện chính là những nỗi niềm chất chứa trong lòng tác giả. Ông đã khéo léo dùng nhân vật của mình để nói hộ tiếng lòng của ông.

Trong tác phẩm của mình tác giả Nguyễn Minh Châu đã rất khôn khéo khi đặt ra nhưng hoàn cảnh lắt léo, đẩy nhân vật Nhĩ với những khó khăn, thử thách, và tạo nên triết lý sông đầy nhân văn.

Nhĩ là một nhân vật cá tính và nói thuộc diện thích đi ngao du thiên hạ. Cuộc đời anh từ đi nhiều nơi, ngắm nhiều thứ xung quanh mình, nghe rất nhiều câu chuyện thú vị trong cuộc sống. Nhưng đến ngày Nhĩ ốm nặng Nhĩ mới phát hiện ra rằng bãi bồi của dòng sông Hồng gần nhà anh rất đẹp, nằm trên giường bệnh nhìn qua ô cửa nhỏ anh thấy một màu xanh tươi mê mải, đẹp hút tầm mắt. Và Nhĩ chợt nhận ra rằng mình chưa từng đặt chân lên “*Bến quê*” một bãi đất trống được phù sa của dòng sông Hồng bồi đắp lên, một nơi quen thuộc, gắn liền với Nhĩ hàng chục năm nhưng chính anh lại chưa bao giờ đặt chân tới đó, để biết nó như thế nào. Thật nghịch lý biết bao, con người ta nhiều khi thường hay nghĩ tới những cái xa xôi, cao siêu mà quên đi những thứ rất đỗi giản dị thân thuộc, để rồi phải rơi vào hối tiếc.

Ngày ngày ngắm nhìn bãi bồi xanh tươi đó, Nhĩ ước ao được đặt chân tới đó một lần rồi chết cũng cam lòng nhưng ước nguyện nhỏ nhoi đó anh cũng không thực hiện được. Thật đúng là nghịch lý. Nhưng Nhĩ là người bú rống bình dù không thể tự đi sang bãi bồi đó nhưng anh cũng muốn biết cụ thể bãi bồi đó như thế nào, nên anh đã nhờ đưa con trai của mình sang đó nhìn ngắm nó hộ anh rồi về nhà kể chi tiết cho anh nghe. Đưa con trai bé nhỏ của anh giúp chẳng hiểu sao cha lại bắt mình phải sang

đó nhưng nó đành phải làm theo. Trên đường đi do nó mãi chơi nên đã bỏ lỡ chuyến đò duy nhất để qua sông, nên đành ra về mà chưa hoàn thành nhiệm vụ. Khi nghe con trai kể về quá trình nó đi sang sông không thực hiện được lời cha dặn, lúc này nhân vật Nhĩ mới chua xót thốt lên: *“Con người ta trên đường đời khó tránh khỏi những cái vòng vèo hay chùng chình”*.

Cái sự *“vòng vèo”* này thực chất nó chính là hình ảnh của những khó khăn, thử thách trong cuộc đời của mỗi con người người. Người ta chỉ có thể vượt qua sự *“vòng vèo”* nếu có đủ tỉnh táo, sức mạnh không bị mê hoặc cám dỗ.

Nguyễn Minh Châu đã khéo léo đưa ra một triết lý sống vô cùng ám ảnh người đọc. Trên những con đường mà chúng ta đi, không ai là không gặp những khó khăn, thử thách, không ai là không có lúc gặp những cám dỗ, liệu chúng ta có đủ ý chí, sức mạnh để vượt qua những cám dỗ đó hay không?! Điều đó không ai dám chắc chắn. Để rồi khi chúng ta lao vào những vòng xoáy *“vòng vèo, chùng chình”* đó chúng ta đánh mất đi chính những thứ rất bình thường, giản dị nhưng lại rất đẹp mà không hề hay biết, đến lúc quay lại thì đã muộn mất rồi.

Cuộc sống là một chuỗi dài của những nghịch lý, những điều vòng vèo, chùng chình. Triết lý trong truyện Bên quạ quả là sâu sắc gợi nhiều suy ngẫm với mỗi người đọc chúng ta. Khi còn bé, ta ước mình lớn thật nhanh để có thể được tự do về giờ giấc, có thể kiếm tiền nuôi bản thân hay phụ giúp gia đình.

Nhưng khi bước ra đời, ta lại xiết bao nhớ về cái thời thơ ấu, ta lại muốn được nhỏ lại để sống vô tư, không lo âu toan tính, để được nô đùa bên bè bạn, được che chở trong vòng tay ba mẹ. Ở cái tuổi được bảo bọc và có chỗ dựa, chúng ta luôn muốn mình mạnh mẽ hơn để tự đứng vững. Và rồi vào cái tuổi ta phải mạnh mẽ để đối diện với đời, ta mới thấy cuộc sống có thể xô ngã mình bất cứ lúc nào... Và cái nghịch lý lớn nhất đó là chúng ta sống trong một cuộc sống với rất nhiều nghịch lý nhưng chúng ta vẫn yêu và tha thiết với cuộc sống này.

Ai đó đã nói rằng: *“Nếu bạn muốn cảm thấy mình giàu có, hãy tính tất cả những điều bạn đang có mà tiền bạc không thể mua được”*. Và một trong những điều đó chính là thời gian. Cho dù bạn là người giàu có nhất trên thế giới này, tiền có thể cho bạn nhiều thứ nhưng tiền không thể giúp bạn mua được thời gian, mua lại được quá khứ. Thế nên ta hãy sống cho một tương lai tốt đẹp, đồng thời không lãng quên quá khứ

và biết cách nâng niu hiện tại.

Mười bảy tuổi, tôi đang cầm trong tay một hạt giống của mình, đang đứng trên một mảnh đất rộng mênh mông và không biết sẽ gieo hạt giống của mình xuống nơi nào. Trong cuộc sống, bạn luôn phải đứng trước nhiều lựa chọn: lựa chọn cho cách sống, lựa chọn cho tương lai của mình.

Truyện ngắn *“Bến quê”* của Nguyễn Minh Châu với triết lý sống đầy sâu sắc, của mình đã mang đến cho người đọc rất nhiều cảm xúc, khi đọc xong tác phẩm người đọc cảm thấy hối hận, nuối tiếc một điều gì đó chưa làm được; chợt nhận ra mình cũng đã có những phút chùng chình, vòng vèo, đã thờ ơ trước những vẻ đẹp, những tình cảm gần gũi của người thân và những mối quan hệ xung quanh. Vì vậy, chúng ta cần sớm nhận ra và chấn chỉnh hơn, để không cảm thấy hối hận trong những giây phút cuối cuộc đời mình như nhân vật Nhĩ trong *“Bến quê”* của Nguyễn Minh Châu.

Cuộc sống vốn dĩ là vậy đó, luôn có những ngã rẽ, những chân trời chờ bạn khám phá. Không phải lựa chọn của bạn lúc nào cũng đúng, không phải con đường nào bạn đi cũng trải đầy hoa. Nhưng, bạn có thể quyết định đời mình bằng cách xem mình muốn gì, làm gì và hãy đừng *“chùng chình”* khi lựa chọn hạt giống gieo xuống đời mình, để rồi nuôi dưỡng và vun đắp nó. Tôi tin rằng ánh bình minh vẫn luôn chờ đón hạt giống của bạn nảy mầm.

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.